

PORTRET

WAAR OOK IN ONS NIET ERG JAZZ-MINDED LANDJE EEN PLAATSJE IS WAAR AAN JAZZ GEDAAN WORDT, DAT KENT ROGER VANHAVERBEKE, EN DAAR KENT MEN ROGER VANHAVERBEKE. HIJ IS ZONDER MEER DE DUIVEL-DOET-AL VAN DE GOEDE JAZZ-MUZIEK IN ONZE KONTREIEN. HIJ WOONT IN DE HOOFDSTAD, MAAR IS IN GEEN GEVAL EEN BRUSSELAAR. ROGER VANHAVERBEKE IS EN BLIJFT EEN RAS-ECHE OOSTENDENAAR. IEMAND DIE STEEDS GRAAG NAAR ZIJN GEBORTESTAD TERUG KOMT, DE LUTTELE VRIJE DAGEN DIE ER ZIJN. DIE TREURIG, ZELFS EEN BEETJE BITTER WORDT, OMDAT ER IN ZIJN OOSTENDE ZO WEINIG VOOR DE JAZZ-MUZIEK GEDAAN WORDT...

Zeggen dat we uren met hem gepraat hebben, is een leugen. Het is Roger Vanhaverbeke die uren met ons gepraat heeft. Een spraakwaterval, boordevol enthousiasme, die van de ene taal naar de andere overwipt al naar gelang de taal van de figuur waarover hij het heeft. Ook boordevol idealisme.

- Ik kon reeds enkele huizen staan hebben. Eerlijk verdiend. En dan ? Etienne Verschueren bood me een vaste plaats aan in het BRT-dansorkest. Maar er lagen al te veel rondreizen vast met Amerikaanse solisten. Vorig jaar kreeg ik een aanbod van Kurt Edelhagen. Dat zou ik wel aanvaard hebben moest Edelhagen enkele weken willen gewacht hebben, tot mijn lopende kontrakten afgewerkt waren. Kontrakten waarvoor ik best een plaatsvervanger kon vinden. Maar je laat geen vrienden in de steek. Dus bedankte ik Edelhagen. Kort maar duidelijk.

E. LAPONSTRAAT :

TWEDEHANDS BASS

Op 7 augustus 1930 wordt te Oostende Roger Vanhaverbeke geboren. Zeven jaar later hanteert hij het viool dusdanig dat men hem een wonderkind noemt. Hij haalt de eerste prijs aan het konservatorium te Brugge, later studeert hij in Brussel bij Carlo Van Heste waar hij een ganse reeks eerste prijzen krijgt. Hij is duidelijk voorbestemd voor een klassieke muzikloopbaan, maar wordt

in de naoorlogse jaren geboeid door de virtuositeit van de jazz-violisten Stephane Grappelly en Eddie South. In deze periode komt hij ook voor het eerst voor het publiek : in een café-chantant aan de Alfons Pieterslaan te Oostende...

- In feite is het het boksen die mij tot de bass gebracht heeft ! Mijn nonkel, Theo Vanhaverbeke, als boksmanger hoef ik over hem zeker niets te vertellen, baatte na de oorlog het Sportpaleis uit aan de Rogierlaan te Oostende. Ja, ik ook heb bokslessen gevolgd. Met mijn ouders kwam ik terug uit het Brusselse, waar wij geëvacueerd waren, en gingen voorlopig wonen op het balkon van het Sportpaleis waar we enkele kamertjes hadden ingericht. Het was de periode dat de negerorkesten volop «in» waren in Europa, en in een night-club aan de Van Iseghemlaan speelde een kleurlingen-ensemble met Joe Brown als leader. Die man was ook bokser en kwam zich in het Sportpaleis oefenen. Ik zat daarboven wat Grappelly te imiteren op mijn viool, toen Brown dat hoorde. Van hem kreeg ik de raad een ander instrument te ne-

men, omdat bij ons weinig toekomst was als jazzviolist. Mijn vader las in een Oostends weekblad een annonce dat in de Edmond Laponstraat een bass te koop was. Die gingen we kopen, 1500 fr.

Van dan af begint Roger het moeilijke instrument, op eigen houtje te leren. Als violist beschikt hij over een flinke linkerhandtechniek, maar er stellen zich heel wat problemen, alleen reeds omdat de snaren op de bass juist andersom liggen dan op de viool. In 1950 krijgt hij een kans bij het Skylinder-kwartet (waar o.m. P. Bourbousse speelt, nu lesgever in het Oostends konservatorium). Als bewonderaar van alles wat jazz is gaat hij in Blankenberge een autograaf vragen aan Bill Coleman, en maakt er kennis met Mickey Bunner, die een beroepsshoworkest leidt, waarin o.m. Jean Evans, Armand Vandewalle, Leo Delannoit. Namen die nu erg bekend klinken in de jazz-wereld. Terwijl Vanhaverbeke bij dit orkest de kans krijgt zich opharmoonisch als op technisch gebied te bewakemen, hoort hij vaak over Jack Sels spreken.

In september 1952 krijgt Roger een telegram van Delannoit, waarin hem gevraagd wordt Benoît Quersin te vervangen als bassist in het ensemble van Sels, dat in Duitsland speelt voor de Amerikaanse troepen. Roger neemt aan en op 1 oktober leert hij voor het eerst Sels kennen. Het begin van een vriendschap die 18 jaar zou duren.

JACK SELS :

VADER VAN DE JAZZ

Als Vanhaverbeke over Jack Sels begint te praten, breekt iets in zijn stem. De ratelende vertelmaschine hapert. De man die keihard is als het om zijn jazzideaal gaat, wordt wat sentimenteel.

ROGER VANHAVERBEKE

- Voor Sels heb ik een enorme bewondering. Ik ga nog ieder jaar bloemen neerleggen op zijn graf. Het is de puurste idealist die ik ooit heb gekend. Hij prostitueerde zich niet voor minderwaardige muziek. Zelfs in Amerika is hij een legende. Alle beroemde jazz-solisten die naar hier kwamen vroegen om Sels. Bij ons brengt men hem nu hulde, maar tijdens zijn leven heeft men hem miskend. Hij ging financieel ten onder, op het einde van zijn leven is hij nog vijf jaar aan de Antwerpse dokken gaan werken... Aan Sels heb ik werkelijk alles te danken...

In het begin heeft Vanhaverbeke het niet gemakkelijk. Bij Sels kan hij moeilijk Quersin doen vergeten. Maar hij grijpt dankbaar de kans, en bijt koppig door. (« Dat heb ik van mijn bokstersinstinct »). Negen maanden speelt hij met Sels in Duitsland, tot hij zijn eerste waardering krijgt. Het was in de Sullivans-bar in Heidelberg. Tijdens een optreden voelt Roger plots dat hij anders speelt, dat hij domineert. Want de bass is de ruggegraat van ieder orkest. Ook

Sels voelt het, draait zich om en zegt : « dat is het, jij hebt het ».

Van dan af begint een carrière die van Roger Vanhaverbeke een der topfiguren van de jazz in Europa zal maken.

VIA FRANZ LEBRUN NAAR

HENRY SEGHERS

Het heimwee naar Antwerpen wordt Sels te machtig, en Vanhaverbeke neemt het orkest over, dat hij leidt onder de artiestennaam Ed Rogers. Met Willy Albimoor, Etienne Verscheuren, Rudy Frankel en zangeres Linda Kerby wordt verder opgetreden voor de Amerikanen.

- Wij speelden vooral in de mess van officieren. Daar mocht echt jazz gespeeld worden. Die mannen begrepen jazz. Goede jazz. Zoals die nu nog bestaat. Niet de free-jazz, dat is alleen maar lawaai maken. Er is geen

rythme, geen melodie meer, die free-jazz doet men alleen maar omdat men niets anders kan !

Maar ook andere muzikanten krijgen heimwee naar huis en in 1955 komt Roger terug naar zijn Oostende. In een periode dat in twee lokalen de jazz aan bod is : de «Breugel» en de «Vans». Hij wordt gevraagd als orkestchef in de «Moulin Rouge» en daar komt Franz Lebrun hem vinden om deel uit te maken van het Kursaal-dansorkest. Zes jaar blijft hij bij het Kursaalensemble en begeleidt er de pleiade van vedetten die toen in Oostende optraden : Fernandel, The Platters, Johnny Ray, Shirley Bassey (toen nog een vrijwel onbekend zangeresje dat voor een paar duizend in de night-club kwam zingen), Henry Belafonte, Nat King Cole, en vele andere.

Na Lebrun trekt Vanhaverbeke in 1962 naar Brussel, waar hij als een klein provinciaal indringertje aangezien wordt. Hij speelt hier en daar een jam-session, o.m. met Henry Seghers, en is met Sadi en Nic Fizette bij een der eerste Europabekers te Knokke. Ondertussen maakt hij vast deel uit van het RTB-orkest van Henry Seghers dat enorme suksessen behaalt, o.m. met een programma, het enige dat ooit een eervolle prijs kreeg op het Montreux-festival.

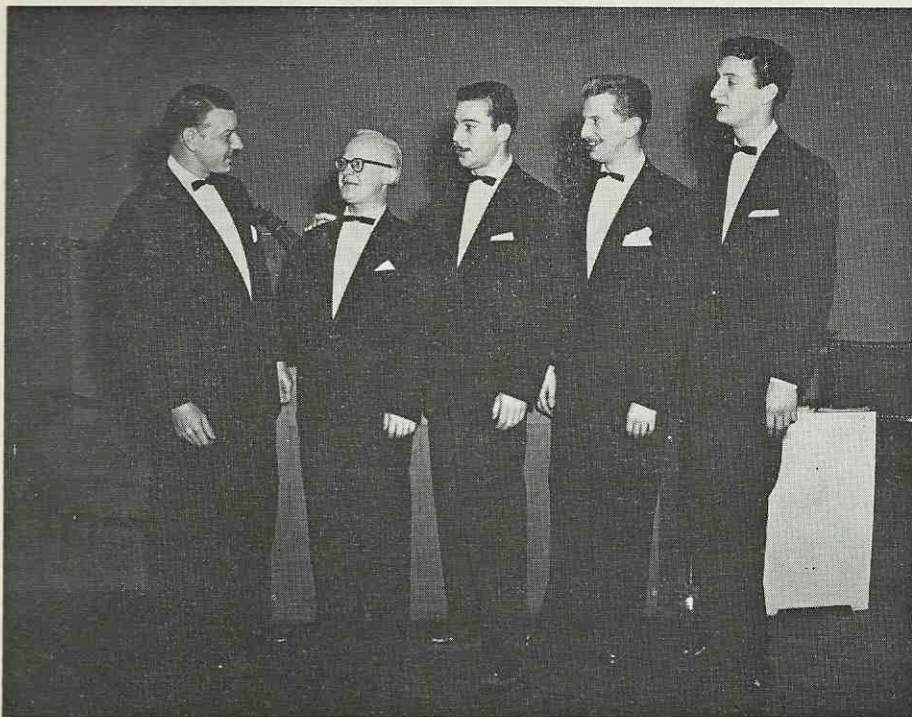
- Het was een enige periode. Seghers had zeker het beste orkest dat er bij ons ooit is geweest. Maar in juni 1965 komt er een onverschil met de RTB-directie. Wellicht kon men het sukses niet goed verdragen, Seghers werd aan de dijk gezet, en wij zijn allemaal werkloos.

Vanhaverbeke zegt het wel niet, maar men voelt het aan : hij is het «gefoefel» achter de schermen beu, hij voelt zich mans genoeg om op eigen benen te staan en van dan af is hij een free-lance-jazzmuzikant.

BEGELEIDER VAN ALLE GROTEN

Van dan af wordt de Oostendenaar algemeen - en ook officieel - beschouwd als de bassist nr. 1 in ons land. In oktober 1966 wordt hij officieel vertegenwoordiger van ons land op de Jazz-Jamboree in Warchau, waar hij de kruim van de jazzwereld ontmoet.

Dan volgt een glansperiode waarin hij niet alleen tal van jazzgroten begeleidt, maar als organisator (« dat heb ik zeker van mijn nonkel Theo») ook de duivel-doet-al is : kontakten leggen, kontrakten opmaken, vervoer regelen, pers inlichten. Maar vooral de solisten begeleiden, iets dat hij met hart en ziel doet. En wat voor namen allemaal : Stephane Grappelli, Jean-Luc Ponti, Don Byas, Ben webster, Art Farmer, Clark Terry, Dex-

Een historische foto : het jazzkwintet van Jack Sels, toen het in de naoorlogse jaren in Duitsland hoge toppen scheerde. Links een Jack Sels, nog in volle glorie ; dan Willy Albimoor, die nu in de musicbusiness staat ; een piepjonge Roger Vanhaverbeke en dito Etienne Verschueren (nu leader van het BRT-radio-orkest) en ten slotte Kees See, en nederlandse drummer die ook al een Europese vermaardheid geworden is.

ter Gordon, Jimmy Heath, Christian Kelens, Jimmy witherspoon, Sadi, Toots Thielemans, Slide Hampton, Milton Jackson (van het Modern Jazz kwartet).

- Ik ben een gelukkig mens. Ik ben mijn eigen weg gegaan, ik leef slechts voor mijn muziek, de pure echte jazz. Ik heb die beroemdheden begeleid, maar ik heb vooral erg veel vrienden gemaakt. Ze vragen naar mij. Als Toots Thielemans naar zijn vaderland terug komt, zoekt hij eerst mij op. En Grappelly wil hier slechts door mij begeleid worden. Is het niet wonderbaar ? Ik die mijn eerste jazzliefde vond bij de grote Grappelly en hem nu als vriend mag begeleiden?

Vanhaverbeke is geen opschepper. Hij is de eenvoud zelf gebleven, de Oostendse vrienden van het 1e uur zijn nog altijd zijn vrienden. Hij heeft geen roem gezocht, maar is erg dankbaar als men zijn talent erkent. Hij krijgt nu heel wat aanbiedingen, en dat maakt hem erg gelukkig. In 1970 mocht hij met Leo Souris ons land gaan vertegenwoordigen op een festival in Moskou, maar toen kwam een heelkundig ingrijpen en hij moest weigeren. Datzelfde jaar heeft Oostende hem officieel erkend : wegens zijn muzikale verdiensten in gans Europa ontving hij de gouden stadsmedaille.

Nog altijd zwerft hij van club tot club, treedt regelmatig op voor BRT en RTB,

is steeds bij het Sadi-kwartet, wordt gevraagd in Nederland en Duitsland, en het rythme-trio Roger Vanhaverbeke (met Bauwens en Rottier) vindt men op alle affiches van jazzconcerten in ons land. Op dit ogenblik is hij opnieuw op tournee met Toots Thielemans.

OOSTENDS FESTIVALAVONTUUR

Als we dan over Festivals gaan praten, komt Oostende wel meer ter sprake. Er was eerst in het Kursaal het jazzfestival van 1961, gespreid over vijf zondagen. Een succesvolle aanloop, met uitzonderlijke momenten zoals het onvergetelijk fluitsolo van Bobby Jaspar.

- Maar dan die ramp met het Oostends Jassfestival van 1968. Een formidabel plateau van 600.000 fr. Ik maakte de inrichters attent op het enorme risico, want men vertrok met bitter weinig financiële hulp. Men noemde mij een pessimist. Het werd een fiasco : er waren 9.000 plaatsen, er kwamen 543 betalende toeschouwers. Men moest mij gelijk geven, maar toen was het te laat. Gelukkig is het ministerie van Nat. Opvoeding dan tussen gekomen, en hebben wij, o.m. in het Feestpaleis, benifiet-optredens ingericht om de artiesten toch gedeeltelijk te kunnen betalen !

Aan andere festivals heeft Roger betere herinneringen. Zoals Comblain-la-Tour waar hij met het Sadi-kwartet enorm sukses behaalde. En dan zeker vorig jaar te Chateau-Vallon. Het Europees meest beroemde festival, waar voordien nog nooit een belgisch ensemble goed was bevonden om deel te nemen. In 1973 was daar wel het kwintet Roger Vanhaverbeke (met Etienne Verschueren, Richard Rousselet, Freddy Rottier en Tony Bauwens). Het ene optreden in het amphiteater werd een zodanig sukses dat een tweede optreden gevraagd werd door de ORTF.

Zo gaat het door. Sukses na sukses. Europa rond. Maar wat denkt de Oostendenaar over het jazzleven in zijn geboortestad ?

GROTE KEUS IN :

Lange klederen, alle maten,
mantels, kleedjes, broeken,
rokken, bloezen, enz.

Couture Annick

KAPELLESTRAAT 29
OOSTENDE

- Ik ben enorm verknocht aan mijn Oostende. Als ik een dagje vrij ben, kun je me hier vinden. En dan denk ik zo vaak aan de grote jazzperioden die we hier gekend hebben. Dat was ook cultuur, want klassieke muziek en jazz zijn al lang gelijk gesteld. Destijds was er hier goede levende muziek. Nu is er niets meer in die aard, of het wordt tegengewerkt. Kijk eens naar Blankenberge, zowel in zomerseizoen als s' winters wordt er heel wat jazz gebracht in het Klein-kunsttheater. En ook Knokke gaat hetzelfde doen. Als kleinere gemeenten dat kunnen, waarom Oostende niet. Men heeft wel geld voor zogezegde festivals die met cultuur weinig of niets te maken hebben. Er is zoveel belangstelling voor jazz in heel wat kleinere plaatsen in ons land, om nog niet van Nederland te spreken.

Ik vind het erg treurig dat het zo moet gaan. Zoals ik erg ontgoocheld ben over oude vrienden die hier zaken uitbaten die men als jazzlokalen laat doorgaan. Ze geven zich uit als idealist, maar het zijn commercianten. Het is bedroevend dat ze pronken met foto's waarop ze tussen vedetten staan en kerels die onwaardig zijn in de jazzwereld. In mijn eerlijkheid heb ik aan het idealisme van die vrienden geloofd, ik ben opgetreden aan zeer speciale voorwaarden, ik heb hen geholpen, en stel nu vast dat het hen alleen om winstbejag te doen was. Erg, erg spijtig... Maar als er ooit een dag komt dat er in Oostende mensen te vinden zijn die het ernstig menen, die goede jazzconcerten willen brengen, dan mogen ze direkt op mij beroep doen!

Rogers teleurstelling verdwijnt spoedig. Er zijn bij Charly, waar we uren lang zaten te praten, nog andere vrienden binnen gekomen. Ze worden aan ons tafeltje uitgenodigd en worden geboeid door de schat aan fotodocumentatie die Roger heeft meegebracht. Hij is weer één en al enthousiasme. Morgenavond staat hij ergens in een jazzkeldertje opnieuw naast de bass. Muziek in hart en nieren. Roger Vanhaverbeke, Oostendse jazzreus, gevierd solist over gans Europa, maar die nooit vergeet dat het allemaal begonnen is op het balkon van het Sportcentrum, waar een neger zich in het boksen kwam trainen.

HERMAN MOERMAN

COIFFURE ARABESQUE
Torhoutsteenweg, 196
Oostende - Tel.: 510.32
uw Dames - Modekapper

Uit de glansjaren van het Kursaal te Oostende. Boven : de grote formatie van Franz Lebrun in volle aktie ; onder : de legendarische Platters. Telkens centraal : bassist Roger Vanhaverbeke.

luc maerten

specialiteit
stijlklokken

kapellestraat 64 8400 oostende
telefoon 059 / 707.74

optiek - contactlenzen - hoorapparaten
juwelen - uurwerken

artipo de parrne